

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarum Qualificatoris, Et
Olim Complviti Sacrae Theologiae Professoris. Opus
Theologicum, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivt ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quaestio 1. Vtrùm in Deo plures volitiones aliquà ratione distinctæ
concedendæ sint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

Propositio. 3.

123 **Affectus seu prosecutionis, seu fugæ, hoc est, seu amoris, seu odij, quos Deus habere potest circa chymæras impossibiles, non necessarii sunt, sed liberi.**

Hæc propositio eodem modo probanda venit, ac sunt probata proposit. 1. quæst. 5. & proposit. 4. quæst. 6. Recognoscantur ergo dicta ibi; & huic applicentur.

124 Ex hac autem propositione infertur, Deum de facto circa chymæras impossibiles eos actus tum prosecutionis, tum fugæ habere, quos habere, sibi honestissimum, atque decentissimum est iuxta dicta in simili quæst. 4. proposit. 2. & quæst. 6. proposit. 5.

Propositio. 4.

125 **Voluntas Dei per nullum actum positivum tendere potest in vilam entis negationem. Actus verò prosecutionis, quibus tendit in quoduis ens, æquivalenter sunt actus fugæ oppositi de negatione eius. Et actus fugæ, quibus tendit in quoduis ens, pariter sunt æquivalenter actus prosecutionis oppositi de negatione eius.**

Tota hæc propositio constat ex doctrinâ præmissâ num. 116. Neque aliâ eger probatione. Quotnam autem sint actus tum prosecutionis tum fugæ, quibus voluntas Dei tendere potest in quoduis ens. Et quinam utrorumque oppositi sint inter se, disput. 34. exponendum est.

DISPUTATIO 34.

De varietate, & passionibus actuum diuinæ voluntatis.

IN hac disputatione imprimis actus diuinæ voluntati possibiles enumerabimus; & speciatim percurremus. Deinde autem de eorum passionibus, siue affectionibus vel metaphysicis, vel physicis non nulla sub finem adijciemus.

QVAESTIO I.

Vtrum in Deo plures volitiones aliquâ ratione distinctæ concedenda sint.

Non dari in Deo plures volitiones distinctas realiter formaliter, certum secundum fidem est iuxta dicta supra disput. 31. quæst. 1. proposit.

2. Quòd autem neque dentur plures distinctæ formaliter ex naturâ rei, ex dictis contra Scotistas tum in Pharo Scient. disput. 13. quæst. 5. tum in tom. 1. huius Operis disput. 2. & 11. competentum est. Quæstio igitur solum est de distinctione virtuali, & de distinctione rationis.

Ruiz tom. de volunt. disput. 5. sec. 6. & Alarc. tract. 3. disput. 1. cap. 3. ne distinctionem quidem rationis cum fundamento in re admittunt inter diuinas volitiones, dicentes, Deum per vnicam simplicissimam formalitatem velle omnia, quæ vult; cuius obiectum formale est diuina bonitas; materialia autem cætera cuncta; ad quæ tamen pro eorum diuersitate diuersis quibusdam extensionibus, seu terminationibus extrinsecis terminatur. Plerique verò Theologorum oppositum videntur supponere; dum Deo diuersa decreta, diuersasque virtutes morales passim attribuunt. Quod, saltem iuxta sententiam non Connotantium, de diuersitate extrinsecâ connotatorum nequit intelligi: quare de diuersitate formalitatum, saltem ratione distinctarum, venit intelligendum. Addunt tamen non nulli, præsertim Recentiores, non solum per rationem nostram, sed etiam realiter virtualiter distingui plures volitiones in Deo. Quibus ego subscribens pariter de actibus diuinæ voluntatis philosophabor, ac de actibus diuini intellectus philosophatus sum supra, disput. 23. quæst. 4. Quò in multis subinde me remittam, ne actum agam.

Propositio. 1.

In Deo plures volitiones reperiuntur per rationem nostram distinctæ, etiam cum fundamento in re.

Quoniam ad distinguendas ratione nostrâ plures formalitates in eadem re indiuisibili sufficiens fundamentum est, eam ad plura connotata referri, relatæque ad illa non indiuisim, sed diuisiue accepta concipi à nobis. Constat autem, volitionem realem Dei ad ea omnia obiecta tanquam ad connotata referri, quorum volitio est; & respectiue ad illa diuisim sumpta concipi à nobis: quandoquidem Deum modò volentem vnum obiectum, modò volentem aliud concipimus cum veritate. Imo reipsâ vult modò obiecta, quæ potuit non velle, & non vult, quæ potuit velle. Quod distinctionem plûs quam rationis arguit inter diuinas volitiones iuxta mox dicenda. Neque enim distinctio sola connotatorum sufficit, vt ex doctrinâ stabilitâ disput. 31. quæst. 4. notum est. Vbi autem aliquod genus distinctionis quantumvis improprie reipsâ datur; quid vetat, dari distinctionem rationis? Aut cur ea sine fundamento in re dicetur fingi? Adde, ad distinguendas cum fundamento plures formalitates in eadem re, etiam relatæ ad vnum, & idem connotatum, fat esse, quòd ea diuersis modis ex suo conceptu tendat in illud. Sic enim secundum omnes distinguimus in Deo scientiam ab amore eiusdem obiecti. Quid ni igitur in ipso amore plures distinguemus actus penes diuersos modos tendendi in obiectum, absolutè, conditionatè, inefficaciter, efficaciter, per modum desiderij, per modum gaudij, &c?

Iam verò, quòd obiectum formale (penes 3
R R R cu-

cuius solum multiplicationem, censent Aduersarij, posse multiplicari actus etiam ratione nostra) non sit sola diuina bonitas respectu volitionis diuinæ, sed etiam bonitates creatæ, disput. 3. 2. quæst. 2. probatum est. Quod autem, eisdem vnicum esset formale obiectum diuinæ volitionis, possent tamen, & deberent nihilominus per nostram rationem multiplicari formalitates eius penes diuersa obiecta materialia, & penes diuersos modos tendendi in illa, aut etiam in formale: tum ex dictis planè colligitur, tum planius adhuc apparebit recolenti ea, quæ loco citato de Scientiâ in simili paulo fufius scripsimus.

Propositio 2.

4 Non solum per rationem nostram, sed etiam realiter virtualiter distingui debent plures actus in voluntate Dei.

Hæc propositio nititur in doctrinâ traditâ disput. 31. quæst. 4. circa diuinam libertatem. Qua suppositâ, probatur efficaciter. Nam, si Deus, vt potuit, non decreuisset existentiam Petri, reuocato decreto de existentia Ioannis, virtualiter deficeret à Deo volitio efficax de existentia Petri, non deficiente virtualiter volitione de existentia Ioannis. Ergo iuxta duas volitiones virtualiter distinguuntur. Alioquin de eodem omnino subiecto predicari possent simul, & verè duo contradictoria; qualia sunt deficere, & non deficere virtualiter. Quod est impossibile. Recognoscatur hæc eadem doctrina latius explicata vbi supra circa diuinam scientiam.

5 Ex qua sequitur primò; quod sunt obiecta volibilia independentia inter se se siue mutuo, siue nõ mutuo quoad sui volitionem, tot esse actus voluntatis in Deo distinctos inter se virtualiter. Si enim possibile est, vt Deus velit quouis genere volitionis obiectum A; quin velit obiectum B; consequens est, vt volitio obiecti B virtualiter possit deficere; quin virtualiter deficiat volitio obiecti A. Quod sine virtuali distinctione vnius volitionis ab alterâ non posset fieri iuxta dicta. Vnde rursus efficitur, non solum circa singula obiecta prædicto modo volibilia habere Deum volitiones distinctas virtualiter; sed etiam circa singula aggregata obiectorum, quæ sine alijs sunt volibilia, omni possibili combinatione factâ. Neque enim solum vnumquodque obiectum seorsim, sed quoduis obiectorum aggregatum potest indiuisim attingi à Deo vnica volitione; vti & à nobis potest attingi, vt notum est.

6 Secundo sequitur; quod modis diuersis potest Deus idem obiectum rangere saltem volitionibus inter se quoad denominationem pro arbitrio Dei separabilibus siue mutuo, siue non mutuo; tot esse in ipso volitiones circa vnum quodque obiectum distinctas virtualiter. Neque enim virtualiter non distingui quoad entitatem volitiones, quæ formaliter quoad denominationem sunt separabiles, iuxta doctrinam, quam insequimur, vt est notissimum. Hinc infinita prouenit seges diuinarum volitionum distinctarum inter se virtualiter circa quoduis omnino obiectum siue actuale, siue possibile.

7 Imprimis enim quælibet res præter bonitatem absolutam tum essentialem, tum accidentalem, quam habet, in finitas habet bonitates relatas tum ad omnes fines, ad quos est utilis,

tum ad omnia subiecta quibus, est consentanea, aut commoda quoquo modo. Quæ omnes bonitates per actus virtualiter distinctos sunt à Deo amabiles; quia quælibet amari potest, reliquis non amaris. Deinde quælibet huiusmodi bonitatum per desiderium, aut complacentiam, vel amorem strictum attingi potest; idque vel inefficaciter, vel efficaciter; tum vel absolute, vel conditionate, iuxta diuisionem volitionum tradendam quæstione sequente. Præterea quæuis earundem bonitatum aut secundum se seorsim potest attingi, aut coniuncta cum alijs, facta omni combinatione possibili omnium omnino excogitabilium bonitatum, ita, vt quot sunt possibili combinationes ex hac bonitate, & reliquis excogitabilibus, tot hæc volitionibus diuinis virtualiter inter se distinctis volibilibus sit. Deus quippe bene potest velle bonitatem A vt coniunctam cum bonitate B, ita, vt volitio ex æquo, & indiuisim tangat vtramque; quin velit alteram earum seorsim sumptam. Quod fieri requirit; quin volitio aggregati ex A, & B distincta sit virtualiter à volitione ipsius A seorsim acceptâ, iuxta dicta. Et idem est de volitionibus omnium aggregatorum excogitabilium bonitatum, in quibus concipiatur inclusa bonitas A.

Denique quæuis omnino entitas, quoduis que entitatum aggregatum bifariam adhuc potest tangi per volitionem Dei. Primò secundum se; secundo vt connotans aliud quidpiam, siue vt sub est illi tanquam circumstantia; non quidem volitæ, sed connotatæ essentialiter per talium actum: quo pacto volitio Dei de punitione peccati peccatum ipsum connotat essentialiter; quin sit vltimo modo volitio eius. Similesque passim occurrunt circumstantiæ, seu conditiones obiectiue, quæ, cum per actum voluntatis siue diuinæ, siue creatæ reuera non amentur, conducunt tamen, vt id ametur, quod, vt subest illis, amatur. Quæ subinde talis amor essentialiter connotat, iuxta doctrinam vniuersalem traditam disput. 31. quæst. 5. Igitur hac ratione Deus quælibet entitatem pro suo arbitratu potest amare, vt subest cuiuslibet enti, & cuiuslibet entium aggregato aut existenti, aut possibili, aut etiam impossibili, aut mixto. Totidemque præterea volitiones cuiusque entitatis distinctas virtualiter habet quoad entitatem, quod sunt huiusmodi connotata excogitabilia, omni combinatione factâ. Quæquidem bifariam rursus possunt conferre ad volitiones eorum obiectorum, quorum sunt circumstantiæ, seu conditiones. Primò, supposita absolute per iudicium absolutum intellectus, vt sique voluntati proposita. Secundo supposita in hypothese per simplicem apprehensionem constituentem hypothese. In priori quidem modo ad volitionem absolutam obiecti quod circumstante conducunt; postquam ad volitionem conditionatam, vt fufius explicabimus infra q. 11.

Ex quibus omnibus liquido apparet, Deum non solum loquendo simpliciter, sed respectu etiam ad vnumquodque obiectum amabile habere infinitas infinitas volitiones distinctas inter se virtualiter. Quod certè eximie commendat infinitudinem voluntatis diuinæ. In qua præterea, quot sunt volitiones, siue actus prosecutionis respectu bonitatum, tot sunt volitiones, siue actus fugæ respectu malitiarum. Videantur quæ latius diximus quæstione citatâ de scientiâ Dei; & potiori iure habent locum in voluntate, vt ex modo dictis notescit.